

Præterea censeo: Spoofs

Af [BAMSES UVENNER](#)

Satire, karikatur, parodi, imitation, pastiche - kært barn har mange navne. Lige siden [Hegemon fra Thasos'](#) tid har mennesker muntret sig med at skabe værker, der bevæbnet med humor parodierer andre værker, andre kunstnere, bestemte emner eller udvalgte genrer. Det er foregået og foregår stadigvæk indenfor alle afarter af kunst og kultur: litteratur, malerkunst, musik, scenekunst, film, radio, tv, fotografi, arkitektur osv. Midlerne er næsten altid de samme, men formålene med at parodiere kan være vidt forskellige, og de spænder lige fra omstyrtelse af magthaverne over religionskritik til underholdning for underholdningens egen skyld.

Visse genreteoretikere af den Bakhtin'ske skole ser parodien som et naturligt og uundgåeligt stadie i enhver genres liv, og det er en teori, som man især kan finde belæg for i filmens verden. Her har parodierne - bedre kendt som *spoofs* - været en veludviklet og meget selvstændig genre i årtier, og især Hollywood spytter stadigvæk rendyrkede parodifilm med budgetter på to cifrede million-dollar-beløb ud i en lind strøm.

Historisk set

Spoof-genren er aldrig blevet taget rigtig seriøst - og det er vel ret beset heller ikke meningen - så egentlig hører en omtale af den slet ikke hjemme i nærværende tidsskrift. Men på den anden side er det et faktum, at parodier slet ikke er sjove (eller i hvert fald ikke nær så sjove), hvis ikke man har set den eller de film/genrer, som parodierne gør sig morsomme på bekostning af. Så rent faktisk er det kun hårdkogte film-aficionados, der får samtlige morsomheder med.

Spoofs har i en eller andet udstrækning eksisteret ligeså længe, der har eksisteret film. Genren slog dog først for alvor igennem i midten af 1970'erne, hvor først og fremmest Monty Python (*Monty Python and the Holy Grail*, 1975) og Mel Brooks (*Blazing Saddles*, 1974) førte an og lavede fantastiske spoofs, der siden har opnået klassikerstatus.

Siden er vi med jævne mellemrum blevet beriget med mere eller som regel mindre vellykkede spoofs, men desuagtet den spredte kvalitet, har filmene altid formået at tjene sig selv hjem - ofte både fem- og tifold.

I takt med internettets udbredelse og den stadigt lettere og billigere adgang til digital optagelse og redigering af lyd og billeder, er der siden cirka år 2000 vokset en enorm af underskov af alverdens forskellige spoofs frem. Der er tale om korte (som regel af 1-10 minutters varighed) og mere eller mindre amatøragtige film - ofte lavet på intet eller mikroskopiske budgetter langt væk det etablere produktionsmiljø.

De små spoofs bliver distribueret via diverse online videotjenester og 'mund-til-mund'-metoden, og logisk nok eksisterer der langt mere skidt end kanel, men hvis man roder tilstrækkeligt længe i skovbunden, så støder man ind imellem på små spoof-perler, der kan underholde mere på 7 minutter end Leslie Nielsen kan på halvanden time.

Her serverer vi den første håndfuld af undertegnede personlige

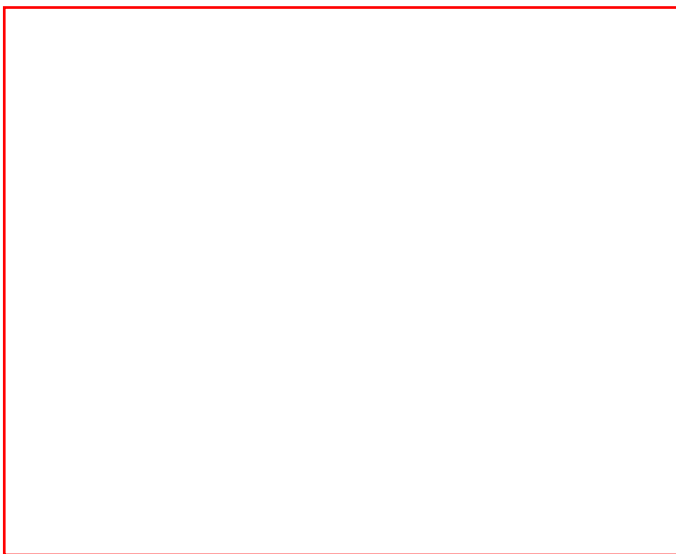
Om *Præterea censeo*

Præterea censeo er et fast indslag i 16:9. Her får skiftende skribenter og tegnere spalteplass til - under pseudonym - at komme med mere eller mindre seriøse ud- og indfald mod alle sider af filmens verden. En skønsom blanding af ucensurerede krigs- og kærlighedserklæringer. Ordet er frit ...

favoritter - resten kommer i næste nummer af 16:9 i september.

Lord of the Piercing og Spider-Man

I forbindelse med MTV Movie Awards 2002 viste man to små spoofs, hvor der ingenlunde var blevet sparet på hverken produktion eller kendte skuespillere. I *Lord of the Piercing* spiller de to værter, Jack Black og Sarah Michelle Gellar, overfor hinanden i en parodi på rådsmøde-scenen i *The Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring* (2001):

Filmen findes faktisk som et såkaldt *easter egg* (en skjult feature) på Extended Edition DVD region 1-udgaven af filmen - endda med en introduktion af Peter Jackson selv.

I *Jack Black: Spider-Man* spiller Jack Black og Sarah Michelle Gellar henholdsvis edderkoppe-superhelten og hans udkårne:

Unbakeable

Filmen *Unbakeable* (2001) er ifølge credits instrueret af en vis M. Day Shyamalamading-dong, og den har et utroligt højt produktionsmæssigt niveau: det ligner en 'rigtig' film, selvom alle optagelser er lavet til lejligheden. Filmen er en parodi på *Unbreakable* fra 2000, og den handler om en mand, som efter at have overlevet verdens vildeste fest opdager, at han ikke er i stand til at blive hverken fuld eller skæv:

American Jedi

Hvis man krydser *American Pie* med *Star Wars: Episode I*, så får man ifølge instruktøren Adam Schwartz en *American Jedi*. Obi-Wan Kenobi slår sig i filmen sammen med en gruppe unge studerende i et forsøg på at få taget sin mødom og blive Jedi:

Lord Of The Rings: I Smell It In The Air

Filmen er uden tvivl den billigste af de nævnte i denne artikel - og alligevel måske den sjoveste. Det er et sammenklip af originalbilleder fra *Lord Of The Rings* tilsat få men velvalgte lydeffekter - hør selv:

[Udskriv denne artikel](#)

[Gem/åben denne artikel
som PDF](#)

[Gem/åben hele nummeret
som PDF](#)

16:9 - juni 2008 - 6. årgang - nummer 27

Udgives med støtte fra Det Danske Filminstitut samt Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter.
ISSN: 1603-5194. [Copyright](#) © 2002-08. Alle rettigheder reserveret.